

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 4-2/ 2013 г.

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда, чл. 19, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС) и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, и чл. 39, ал. 12 от Наредбата за *условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*, зони (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение: „**Път I-5 „Обходен път на гр. Кърджали от км 334+500 до км 348+997.32**”, община Кърджали, област Кърджали по комбинирано трасе от следните варианти:

1. от км 334+500 (А) до км 340+201.62 (Б) = 340+750 (червен) – вариант “зелен пунктир”;
2. от км 340+750 (Б) до км 342+850 (В) – вариант “червен” – единствен;
3. от км 342+850 (В) до км 344+993.70 (Г) = 345+030 (червен) – вариант “кафяв изток”;
4. от км 345+030 (Г) до км 349+870.95 (Д) = 348+997.32 (червен) – вариант “лилав”;

Възложител: Агенция „Пътна инфраструктура“

Седалище: гр. София - 1606, пл. „Македония“ № 3

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) „Път I-5 „Обходен път на гр. Кърджали“ е участък от път I-5 „Кърджали-Подкова-Маказа“ и е част от 9-ти Трансевропейски коридор „Север-Юг“.

Пътят е разположен в източна посока от съществуващия път I-5 и преминава през територията на област Кърджали, община Кърджали. Първоначално са разработени три основни варианта за трасето на обходния път на гр. Кърджали - „червен“ с обща дължина 14497,32 м, „син“ – с обща дължина 5237 м и „зелен“ с обща дължина 6033,78 м. След провеждане на технически съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ през 2011 г. са разработени и допълнителни варианти: „зелен пунктир“ – за да се отдалечи трасето от с. Невестино; „червен пунктир“ – за да се премине в тунел и се отдалечи трасето от с. Солище; „лилав вариант“ /висока и ниска нивелета/ – за да се избегне преминаването между кв. Долна гледка и кв. Горна гледка; „кафяв запад“ и „кафяв изток“ /висока и ниска нивелета/ варианти,

за да не се преминава през земите и не се засягат сгради на концесионера "Ес енд Би Индъстриал Минералс" АД ("Бентонит") АД.

Дължината на пътното трасе по предложените варианти е около 14 км.

Основните технически параметри за всички варианти за проектна скорост 90 км/ч са:

5. Минимален радиус на хоризонтална крива – 340 м;
6. Минимален радиус на хоризонтална крива с двустранен наклон – 1400 м;
7. Максимален наддължен наклон – 5,5%;
8. Минимален наддължен наклон – 0,5%;
9. Минимален радиус на вдълбната вертикална крива – 2400 м;
10. Минимален радиус на изпъкната вертикална крива – 5700 м;
11. Максимален наддължен наклон при виадуктите – 4,5%;
12. Напречен наклон в права – 2,5%;
13. Максимален напречен наклон в крива – 7%;
14. Категория на движението – много тежко;
15. Габарит 10,50 м, в т.ч. ленти за движение 2 x 3,50 м, асфалтови водещи ивици 2 x 0,25 м и банкети 2 x 1,50 м;
16. Конструкцията на пътната настилка е оразмерена за 11,5 м/ос и 15-годишен експлоатационен период.

Техническите данни на отделните варианти на трасето на обходния път на гр. Кърджали са:

Червен вариант - от км 334+500 до км 348+997.32

Началото на варианта е при Черна скала при км 334+500 на Път I-5. Трасето е проектирано в началото в изкоп, като пътният възел е решен в два варианта – на две нива (тромпет) и елипса на ниво. Трасето се насочва към с. Рани лист (минава на 350 м от него). После преминава в близост до махала "Копран", с. Солище, с. Скърбино и с. Бяло място. В регулацията на с. Солище вариантът е в дълбок изкоп. Преминава между двете разработени находища на "Бентонит" АД ("Пропаст" и "Доброволец") без да засяга концесионните граници. Вариантът пресича Път III-507 на две нива с надлез и се насочва към р. Арда, където в опашката на яз. "Студен кладенец" се преминава с мостово съоръжение. След р. Арда трасето пресича ж.п. линията Кърджали – Момчилград – Подкова (при две вариантни решения – с подлез и надлез – висока и ниска нивелета). След пресичане на пътя за кв. "Гледка", посредством пътен възел, трасето се включва към Път I-5 при км 348+997.32 с пътен възел тип "Тромпет". Трасето може да се изгражда и етапно (км 344+666 – пресичане на път III-507 с пътен възел). По искане на "Бентонит" АД е разработен и втори вариант – преминаване на пътя с голямо мостово съоръжение. Изследвана е необходимостта от трета лента и шумовото ниво като са предвидени три шумозащитни екрана при с. Осил, ОЦК, свинарници и кв. "Гледка". Максималните височини на изкопите и насыпите са до 20 м.

При този вариант има 5 виадукта (включително мост на р. Арда ниска и висока нивелета), 10 надлези (за пътища на селища и селскостопански пътища) и 13 подлеза (за пътища III и IV клас, Път I-5 и жилища, за селскостопански площи). Предвидена е реконструкция на пътя за с. Рани лист. Общата дължина на трасето е 14497.32 м.

Зелен вариант

Зеленият вариант започва от км 334+500 на Път I-5. Отделя се от него на км 334+720 на около 100 м от кръстовището на с. Черна скала. Трасето се развива източно от Път I-5, но реално около 4 км е успоредно на него на по-ниска кота. От км 334+500 се насочва към с. Невестино и с. Скърбино, пресича Път IV-5009 с надлез, преминава южно от с. Скърбино, при км 340+200 преминава северно от с. Осил и се включва в червения вариант на км 340+536.03 (340+750 по червен вариант). Дължината на тази част на трасето по зелен вариант е 6036 м. Цялата дължина на варианта от км 334+800 до км 348+992.32 е с 219 м по-къса от тази на червен вариант. Предвижда се трета лента на движение да има в посока

Момчилград – Хасково, да има шумозащитен еcran при Бяло място, с. Солище. Максималната височина на насипите е предвидена до 16 м, а дълбоките изкопи до 13,50 м.

По трасето, само в частта от 6036 м, има четири виадукта, два надлеза (за път за с. Скърбино и за селскостопански път-CCP) и два подлеза (за път KRZ 2282 и за CCP).

Син вариант

От Черната скала до км 339+222.15 трасето е по червен вариант. Отделя се от червения вариант при с. Солище, преминава източно от с. Зимзелен и с. Повет, насочва се към концесията на "Бентонит" АД на около 800 м от с. Пропаст и на около 1 км преди ОЦК. Привързва се към червен вариант на км 344+115.28. Дължината само на участък син извън червения вариант е 5237 м. Спрямо червен вариант от км 334+500 до км 348+997.32 дължината на вариант син е с 344 м повече. Необходимост от трета лента има на две места по трасето, като едното е в посока Момчилград – Хасково. При с. Солище вариантът преминава в края на регулатията на селото и е в изкоп, като с цел запазване на съществуващите сгради и дворове на селото са предвидени укрепителни стени от двете страни. За защита от шум при преминаване под път KRZ 1304 при с. Повет също е предвидена укрепителна стена. Високите насипи за син вариант са до 12 м, а дълбоките изкопи до 21 м.

По трасето, само в частта на син вариант извън червен, има два виадукта, три надлеза (пътища IV клас и CCP) и един подлез (на пътя за Бентонит).

Зелен пунктир

Трасето на вариант зелен – пунктир е подвариант на зелен вариант в участъка от км 337+143.15 до км 340+536.03. Зелен пунктир преминава източно от махала "Невестино" на около 140 м, след това преминава западно от с. Скърбино (на около 90 м), на км 340+536.03 се привързва към зеления вариант. Само в участъка на зелен – пунктир трасето е с дължина 5702 м и е по-къс с 334 м от зелен вариант. В двата участъка има необходимост от трета лента.

Високите насипи за този вариант са с височина до 8.50 м, като има предвидени армонасипи, а изкопите са до 26 м. Шумозащитен еcran е предвиден източно от с. Скърбино. Пътищата от регионалната пътна мрежа - РПМ и CCP, се пресичат на две нива. Зелен вариант пунктир от км 334+500 дублира частично зелен вариант до км 340+750 и се приема и за зелен пунктир.

По трасето има два виадукта, два надлеза (за път за с. Скърбино и за CCP), един подлез за CCP.

Червен пунктир

Разработен е за преминаване източно от микроязовира и извън регулатията на с. Солище.

Трасето на червен пунктир е подвариант на вариант червен в участъка км 337+861.94 до км 340+750. Началото на трасето е проектирано като продължение на червен вариант. След това се насочва на запад, с което се избягва свлачищен район до с. Копран. Откосът на трасето преминава в езика на свлачището и работи като контрафорс. Свлачището е укрепено. След свлачището се отправя към с. Солище, където е необходим виадукт. За да се избегне преминаването през с. Солище се предвижда тунел с дължина 605 м, след което при км 340+750 (червен) се включва в червен вариант. Общата дължина на червен пунктир е 6018 м и е с 32 м по-къса от червен вариант. Предвидена е трета лента в посока Момчилград – Хасково, както и една шумозащитна стена. Максималните височини, предвидени за изкопи и насипи, са до 20 м.

По трасето има един виадукт, един тунел, три надлеза (за път за с. Копран и за CCP) и един подлез (за CCP). Пресичанията са на две нива. Има разработен проект за реконструкция на пътя за с. Солище.

Лилав вариант

Лилавият вариант е подвариант на червен вариант в участъка от км 346+012.83 до км 348+997.32. След км 345+030 трасето на вариант лилав е по вариант червен, пресича р.Арда (опашката на язовир “Студен кладенец”), ж.п.линията Кърджали – Момчилград – Подкова с два варианта – подлез и надлез (ниска и висока нивелета). Насочва се към кв. “Горна гледка”, заобикаля го, без да засяга регулацията, и се привързва към вариант червен на км 348+997.32. Връзката на лилав и червен вариант с Път I-5 е еднаква – тип “Тромпет”. Общата дължина на вариант лилав е 3985 м и е с 874 м по-дълъг от вариант червен. Високите насипи са с височина до 15 м (има и армонасици), а изкопите са до 14 м.

За всички виадукти и мостове са предвидени шумозащитни екрани (южно от кв.“Гледка”).

По трасето има:

17. При висока нивелета – мост над р.Арда, един виадукт, два надлеза (за път KRZ 1286 Кърджали – Гледка – Островище), четири подлеза (ж.п.линия, път I-5 и два ССП);
18. За ниска нивелета – мост над р.Арда, един виадукт, пет надлеза (ж.п.линия, KRZ 1286, Кърджали – Гледка – Островица, ССП), подлези – един на Път I-5.

Кафяв вариант – запад и кафяв вариант – изток

Кафяв вариант – запад

Началото на варианта е при км 342+850 на червен вариант. При км 342+972.48 се насочва източно от концесията “Пропаст” на “Бентонит” АД, преминава западно от червен вариант, като се избягват массивни постройки и отчужденията са минимални. При км 344+400 (червен) се влива във вариант червен и продължава по червения до км 345+030 (червен).

Общата дължина на варианта е 2205 м и е с 25 м по-дълъг от червения.

По трасето има един виадукт и при асфалтов път на “Бентонит” АД и р. Зимзеленска има съоръжения. Пътен възел има за път III-507.

Кафяв вариант – изток – ниска нивелета

Началото на варианта е на км 342+850 (червен). На км 342+954.32 се отделя и преминава в близост до концесията на “Бентонит” АД, преминава източно, за да избегне массивни постройки и отчуждения на имоти, и при км 344+595.38 (червен) се влива в червен вариант.

Трасето пресича водоем, изпълнен в резултат на изкопи от “Бентонит”, с дълбочина 8 м три метра от които са запълнени с бентонит (предвижда се неговото изгребване и запълване със скален материал). След това трасето пресича асфалтов път на “Бентонит” АД с подлез, като с водосток се провеждат водите на р.Зимзеленска, преминава под пътна връзка “Кръг – Маказа”, преминава над пътна връзка “Хасково – Кръг”, премоства р.Зимзеленска и Път III-507, премоства ж.п.линията, преминава над съществуващ асфалтов път и р.Арда и при км 345+300.00 (червен), нивелетно се включва във вариант червен. Общата дължина на трасето е 2144 м и е с 36 м по-къс от вариант червен.

Кафяв вариант – изток – висока нивелета

Началото на кафяв вариант – изток /висока нивелета/ е на км 342+850 на червен вариант. В началото има виадукт. До водостока на р. Зимзеленска трасето е идентично с вариант кафяв – изток /ниска нивелета/. След това още веднъж премоства р. Зимзеленска и после път III-507 с подлез, премоства ж.п.линията, след това преминава над съществуващия асфалтов път и на р.Арда и при км 344+300 нивелетно се включва в червен вариант.

По вариантите на отделните трасета и в близост до тях се намират следните обекти:

19. Първокласен Път I-5;
20. Третокласен път III-507;

21. Четвъртокласни пътища IV-5009 и други пътища от общинската мрежа KRZ 2283, KRZ 3342, KRZ 2348, KRZ 1304, KRZ 1286;
22. Ж.п.линия Русе – Кърджали – Подкова;
23. Три микроязовира;
24. Един изкуствен водоем на “Бентонит” АД;
25. Водопроводи на “ВиК” Кърджали;
26. Тръбопроводи на “Напоителни системи” клон Хасково;
27. Ел. мрежа 110 и 20 кV на НЕК и EVN България;
28. Комуникационни връзки на БТК (Vivacom);
29. Селскостопански постройки (в по-голямата си част изоставени);
30. Язовир “Студен кладенец”;
31. Села и махали.

Предвидените строителни площиадки, които основно в процеса на експлоатация са за поддържане и обслужване на трасето, са разположени за червен вариант на км 340+900, за зелен вариант - на км 338+990 и за син вариант - на км 340+500.

Трасето на пътя не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, но от км 345+000 до км 346+000 пресича защитени зони BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед РД-766/2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.101/2008 г.) и BG0001032 „Родопи-Източни“ за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони приет с Решение № 122/02.03.2007г. на Министерския съвет (обн. ДВ бр. 21/2007г.).

Инвестиционното предложение **подлежи на процедура по оценка за съвместимостта** съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за ОС*. На основание чл. 39, ал. 3, във връзка с чл.39, ал.5 от *Наредбата за ОС*, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие е, че реализацията на инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в описаните защитени зони. Въз основа на преценката и дадените указания е изготовен доклад за оценка на степента на въздействието (ДОСВ) върху защитените зони. Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани в ДОСВ, резултатите от която оценка са представени по-долу.

поради следните мотиви (фактически основания):

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда, равностойно са описани и анализирани възможните алтернативи за реализацията на инвестиционното предложение и вероятните въздействия върху околната среда от тяхната реализация. В заключение, авторите на ОВОС, въз основа на извършените анализ, оценка и прогноза за степента на риска за околната среда по време на строителството и експлоатацията на обходния път и в съответствие със законодателството по околната среда, препоръчват осъществяването на комбинация от варианти, съобразена с изискването за по-добро решение спрямо жилищната среда в района на трасето, неразделяне на двата квартала („Горна гледка“ и „Долна гледка“) на гр.Кърджали, както и изпълнение искането на „Ес енд Би Индъстриал Минералс“ АД за незасягане на концесионните площи и сгради на концесионера. В доклада за ОВОС са предложени допълнителни мерки за предотвратяване, намаляване или където е възможно за прекратяване на значителните вредни въздействия върху околната среда, както и план за изпълнение на тези мерки.
2. Извършената оценка за съвместимостта на инвестиционното предложение с предмета и целите на засегнатите защитени зони дава възможност за вземане на решение съгласно чл. 39, ал. 12 от *Наредбата за ОС*.

2.1. Реализацията на ИП по предложения за одобрение вариант на трасе няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитената зона BG0001032 „Родопи Източни“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, предвид следните обстоятелства:

2.1.1. Реализирането на трасето на обходния път на гр. Кърджали няма да доведе до нарушаване на целостта, структурата и функциите на защитена зона BG0001032 „Родопи Източни“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, тъй като трасето ще засегне незначителен процент (1,3 ха или 0,0006%) от площта на зоната. Пресичането на яз. Студен кладенец е в периферията на зоната и ще бъде извършено с преместване.

2.1.2. В процеса на изготвяне на анализа за степента на въздействие са проведени теренни проучвания, съгласно които реализацията на обходния път не засяга и съответно не се очакват значителни отрицателни косвени и преки въздействия върху природни местообитания предмет на опазване в зоната.

2.1.3. В мястото на преместване на водното огледало на яз. Студен кладенец не са установени местообитания на видове земноводни и влечуги, риби, водни безгръбначни (ручен рак и бисерна мида) и видра, поради което не се очаква промяна в числеността и структурата на популациите на видовете предмет на опазване в зоната.

2.1.4. Строителните дейности и експлоатацията на съоръжението, както и шумовото натоварване, които могат да доведат до беспокойство и прогонване на видове ще бъде незначително, предвид непосредствената близост на голямо населено място, гр. Кърджали.

2.1.5. Реализацията на ИП няма да доведе до значителна фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитена зона BG0001032 „Родопи Източни“, както и до намаляване на числеността на видовете. В местата на преместване не се засягат природни местообитания, а мостовото съоръжение е предвидено с големи подмостови отвори, които не биха могли да възпрепятстват свободното преминаване на видовете, както във водата, така и във въздушното пространство.

2.1.6. Реализацията на ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху популациите на видовете прилепи, опазвани в зоната. Въпреки че водното огледало може да се използва за ловна територия и коридор за прелитане, конструкцията на моста (разстояние между колоните 40 м, височина от водната повърхност до моста от 8 до 22 м) няма да ограничи свободното преминаване на прилепите. Изпълнението на предписаните мерки (строителните дейности да са в светлата част на деня; монтиране на мрежа с височина 2 м по дължината на цялото мостово съоръжение) ще смекчат въздействията беспокойство и риск от сблъсък с трафика по време на строителството и експлоатацията на моста.

2.2. Реализацията на ИП по предложения за одобрение вариант на трасе няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитената зона BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици, предвид следните обстоятелства:

2.2.1. Реализирането на трасето на обходния път на гр. Кърджали няма да доведе до нарушаване на целостта, структурата и функциите на защитена зона BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици, тъй като трасето ще засегне незначителен процент (1,3 ха или 0,008%) от площта на зоната. Пресичането на яз. Студен кладенец е в периферията на зоната и ще бъде извършено с преместване.

2.2.2. При преместването на яз. Студен кладенец няма да бъдат унищожени ключови територии от защитената зона за опазване на дивите птици, като основни гнездови и хранителни местообитания и места за почивка. По време на строителството, както и при експлоатацията на съоръжението въздействието върху хранителни местообитания ще бъде незначително.

2.2.3. Изпълнението на ИП не се очаква да доведе до фрагментиране на популации на видовете опазвани в зоната, както и на хранителни и гнездови местообитания. Техническите параметри на премостващото съоръжение (разстояние между колоните 40 м, височина от водната повърхност до моста от 8 до 22 м) позволяват безпрепятствено преминаване на птиците както в близост до водната повърхност, така и във въздушното пространство под и над моста.

2.2.4. Незначително ще бъде въздействието беспокойство върху птиците по време на изпълнението на ИП, при прилагане на предвидената мярка за ограничаване на строителството в определен времеви период, съобразен с биологичните изисквания на птиците опазвани в зоната.

2.2.5. Смекчаване на риска от сблъсък на птици с преминаващите превозни средства ще бъде постигнато чрез прилагане на смекчаващите мерки.

2.3. Отчетеното кумулативно въздействие от реализирането на ИП върху двете защитени зони, заедно с минали, настоящи и бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни намерения има временен характер, по време на строителството и ще бъде незначително по степен по време на експлоатацията, при спазване на определените смекчаващи мерки.

2.4. В рамките на предвидения в *Наредбата за ОС* с предмета и целите на опазване на защитените зони едномесечен срок за достъп на обществеността, не са получени мотивирани писмени становища с информация, която да се различава от изложената в изготвения ДОСВ.

3. С писмо с изх. № 04-09-241/11.10.2012г., Министерство на здравеопазването дава мотивирано становище, че при спазване на всички препоръки и мерки, посочени в доклада за ОВОС и условията поставени в настоящото решение не следва да се очаква възникване на рисък за човешкото здраве в резултат от реализацията на ИП. При спазване изискванията за здравословни и безопасни условия на труд няма вероятност от възникване на рисък за здравето на работещите през периода на строителството и извършващите се дейности по поддръжка на обекта по време на експлоатация.
4. В близост до трасето на ИП не съществуват водоизточници за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) и не се засягат санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточници или съоръжения за ПБВ и около водоизточници на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди. По време на строителството не се предвиждат водовземания от повърхности води както и заустване на отпадъчни води в речните течения. Питетните води ще се доставят бутилирани или с водоноски. По време на експлоатация използването на води за технически нужди (при ремонт и инциденти) ще е епизодично и в незначителен размер.
5. В съответствие с изискванията на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, Басейнова дирекция – Източнобеломорски район (БД-ИБР) с писмо изх. № КД-04-385/08.08.2011г. изразява становище, че при спазване на определените в настоящото решение условия, реализирането на ИП е допустимо според Закона за водите и Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) на ИБР.
6. С реализиране на инвестиционното предложение ще се изнесе транзитния автомобилен трафик от чертите на гр. Кърджали, което ще доведе до подобряване качеството на атмосферния въздух, подобряване на акустичната обстановка и повишаване сигурността на населението, вследствие намаляване на предпоставките за пътнотранспортни произшествия.
7. В участъците, в които трасето се доближава до обекти, подлежащи на здравна защита и територии и зони с нормиран шумов режим (в случая жилищни зони), са предложени шумозащитни мероприятия.
8. По време на изготвяне на доклада за ОВОС са проведени консултации със заинтересуваните лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС с

приложенията към него и са проведени общо пет срещи за обществено обсъждане. Представени са протоколи от срещите за обществено обсъждане и становище на възложителя по изразените мнения. Единствените представени писмени становища в хода на обществения достъп са на община Кърджали и от кметствата в с. Сипей, с. Повет, с. Солище и с. Рани лист, в които се одобрява доклада за ОВОС и се изразява положително становище относно реализацията на инвестиционното предложение. Не са депозирани други мнения, становища, възражения или предложения преди, по време и след срещите за обществено обсъждане.

9. Със свое Решение II-2/2013 г. от 04.04.2013 г., Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните условия:

I. За фазата на проектиране:

1. При изготвяне на техническия проект да се извърши окончателно съгласуване на трасето по отношение точното място на пресичане на комуникациите на други ведомства, подлежащи на реконструкция, както и на проектните големи и малки съоръжения, пътни възли и водостоци по избраната комбинация от варианти.
2. Да се разработят проекти за реконструкция на ел. проводи, телекомуникационни връзки, "ВиК" мрежи и съоръжения на "Напоителни системи" ЕООД, за което възложителят да уведоми МОСВ и РИОСВ Хасково по реда на чл. 95, ал. 1 от ЗООС за уточняване на необходимостта от провеждане на други процедури по глава шеста от ЗООС и/или процедури по чл. 31 от ЗБР.
3. Конструктивното решение за моста над яз. Студен кладенец да бъде съгласувано с община Кърджали, с цел архитектурното му съобразяване с другите мостове в района.
4. За моста на р. Арда да се заложи изграждането на контролно-измервателна система (КИС) за геодезично измерване на деформациите.
5. Да се спазят изискванията на Закона за водите във връзка с разрешителния режим за ползване на воден обект при изграждане на линейна инфраструктура и за водовземане. Комpetентен орган за издаване на тези разрешителни е БДУВ-ИБР.
6. Площадките за съхраняване на отпадъци да бъдат съобразени с изискванията на Наредбата по чл. 43, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО, обн. ДВ бр.53/13.07.2012г.).
7. С цел предотвратяване унищожаването на местообитания и хранителна база на видовете, предмет на опазване в двете защитени зони, да се предвиди площадките за депониране на строителни материали, отпадъци, отнет хумус и изкопни маси и др., да бъдат разположени извън границите на тези зони.
8. Преди започване на дейностите по строителството, районът в близост до мястото на строителство, пресичащ двете защитени зони, да се извърши теренен оглед за бавно подвижни земноводни и влечуги, като при намиране на такива, да бъдат преместени в границите на зоните на далечно разстояние от строителния обект. За резултатите да бъде уведомена РИОСВ-Хасково.
9. За ограничаване на риска от сблъсък на птици и прилепи с автомобилния трафик, да се предвиди изграждането на предпазни съоръжения с височина най-малко 2 м (напр. мрежа или друг вид съоръжения) от двете страни на моста и сухоземните подходи към него (в границите на защитените зони) за предотвратяване на риска от сблъсък на птици и прилепи с преминаващия трафик и с цел опазване на водите в язовира от замърсяване.
10. Да се разработи ландшафтно-устройствен план за рекултивация на земите извън съоръженията и за откосите на изкопите и насыпите.

11. При озеленяване и рекултивационни мероприятия в границите и в близост до защитените зони да се предвидят местни видове растителност.
12. Преди началото на строителството да се извършат предварителни археологически проучвания и при доказана необходимост се определят конкретни мерки за опазване на новорегистрирани обекти на културното наследство и провеждане на спасителни разкопки.
13. Да се разработи Авариен план за периода на строителство и експлоатация.

II. По време на строителството:

1. В горещо и сухо време да се предвиди оросяване на изкопните работи по трасето на пътя особено в близост на населените места - мах. Осил, мах. Невестино и кв. Гледка, както и трасетата на пътищата за достъп. При силно замърсяване на въздуха и безветрие, и във ветровито време, строителството да се преустановява за определен период от време.
2. Изпълнението на пътя около обекти на НЕК, EVN, БТК (Vivacom), "ВиК" Кърджали и "Напоителни системи" да се извърши съгласно проекти за реконструкция, в които се предвиди за "ВиК" мрежите и за напоителните съоръжения реконструкцията да се извърши без опасност от спиране на водоподаването и нарушаване режима на системите
3. Отпадъците, които ще бъдат генериирани по време на строителството и експлоатацията на обекта, да се класифицират по реда на Наредбата по чл. 3 от ЗУО.
4. Да се осигури разделно събиране и транспортиране на изкопните земни маси и отпадъците от строителство и разрушаване и да не се допуска смесването им. Предварителното съхранение на строителните отпадъци да се извърши само на отделно обособени площадки. Образуваните на обекта отпадъци да се събират разделно по вид и произход с оглед на тяхното по-нататъшно оползотворяване или обезвреждане. Да не се допуска смесването на рециклируеми с нерециклируеми отпадъци, както и смесването на опасни с неопасни отпадъци.
5. Образуваните отпадъци от строителството на обекта се предават въз основа на писмени договори, на лица, притежаващи съответния документ по чл.35 от Закона за управление на отпадъците. Копия от договорите да се представят в РИОСВ-Хасково.
6. Да се съгласуват с кмета на община Кърджали маршрутите за транспортиране на строителните отпадъци до съответната инсталация/съоръжение за третирането им.
7. Всички дейности свързани с отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, както и с рекултивация, да бъдат съобразени с изискванията на Наредба № 26/02.10.1996г. за рекултивация на нарушен терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.
8. При приключване на строителството да се изградят постоянни шумозащитни съоръжения с цел защита на близките до пътя жилищни терени за всяко от населените места - за Бяло място, км. Солище – шумозащитен еcran, стена; за махала Невестино – екрани парапет на виадукта двустранно; за с. Скърбино трасето да се съобрази с близките постройки и при необходимост да се изгради подходящ шумозащитен еcran; за кв.Гледка – еcran, тунелен тип. Размерите (височина и дължина) на шумозащитните съоръжения да бъдат в съответствие с изгответни акустични проекти и да бъдат част от проекта, въз основа на който се издава разрешение за строеж.
9. При необходимост, заложена в строителната програма на строителя, да се осигури целево понижаване на нивото на язовира за определен период на строителството, и съгласувано с предприятие "Язовири и каскади" и ВЕЦ "Кърджали" то да се осъществи извън размножителния период на рибите. Да не се допуска временно или продължително цялостно изпускане на язовира. Да не се допуска промяна във водното ниво на язовира по време на размножителния период на голяма част от опазваните видове, който продължава

от 15 март до 15 юли, в случай на необходимост да се работи при по-ниски от нормалните за съответния период от годината нива на водата.

10. Строителните дейности в границите на защитените зони, да не започват по време на размножителния период на видовете, предмет на опазване в зоните, който е от 01 април до 15 юли, както и да се извършват само през светлата част на деновонощето, за да се избегне осветяване на строителния обект и да се предотврати беспокойство на прилепи и птици.
11. По време на строителство в границите на защитените зони, да не се разкриват съществуващи строителството строителни площиадки, паркинги, пътища за строителна механизация и транспортни коли, с цел да не се засягат допълнителни площи от зоните. Да се следи за недопускане на разливи на горива и смазочни масла от строителните машини.
12. За обезопасяване на движението по пътя, в границите на защитените зони, да се използват само естествени материали с цел ограничаване замърсяването на почвите и водите, като ключови елементи на зоните.
13. Рекултивацията да се извърши по възможност поетапно при завършването на строителните работи на определен участък от пътя. Тя да бъде с подходящи за района видове, а на определени места по трасето да се прецени и възможност за самовъзстановяване.

III. По време на експлоатация и извеждане от експлоатация:

1. Да се създаде организация и да се осъществява контрол за събиране и съхраняване на генериирани отпадъци при спазване изискванията на нормативната уредба по управление на отпадъците.
2. В участъка от пътя, който преминава при мах. Осил, мах. Невестино и кв. Гледка по време на строителство и една година след въвеждане на обекта в експлоатация да се извърши мониторинг на качеството на въздуха по съответна програма, вкл. пункт и период, която предварително да бъде съгласувана с РИОСВ-Хасково и ИАОС. При наличието на сигнали от населението да се извършват и допълнителни измервания.

IV. Мерки по чл. 96, ал. 1 т.б от Закона за опазване на околната среда

№ по ред	Предвидени мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултати от изпълнение на мерките
При разработване на проекта в следваща фаза на проектиране			
1	При избора на местоположението на депото или депата за съхранение на изкопни земни и скални маси да се осигури минимално засягане на земите и сигурност против свличания и замърсяване на води и почви, като се извърши проверка за устойчивост на откосите.	Проектиране	Опазване на земи, предотвратяване на свличания и замърсяване на води и почви
2	Да се проектират временни шумозащитни екрани между строителния участък в съответната част от пътното трасе и разположените до него жилищни територии на км 340+750.	Проектиране	Осигуряване на необходимите здравно-хигиенни условия на живот за населението

3	Питейно-битовото водоснабдяване по време на строителство да се реши като вода се доставя бутилирана или с водоноски.	Проектиране	Осигуряване на питейна вода с необходимите качества за работниците
4	Да се предвидят химически тоалетни за периода на строителство.	Проектиране	Опазване качеството на водите и почвите
По време на строителство			
1	Зареждането с гориво и техническото обслужване на строителните машини да става в извънработни условия.	Строителство	Опазване качеството на въздуха, почви, води
2	При необходимост от взривни работи в горски масиви, те да се извършват "без разлет".	Строителство	Опазване на растителния свят в прилежащите към трасето и извън него земи
3	Отнетият хумус да се съхранява на определената площадка за хумус до извършването на рекултивацията.	Строителство	Опазване на почвите
4	Да не се допуска замърсяване на речните корита и опашката на язовир "Студен кладенец" с отпадъци и своевременно след преминаване на високи води да се почистват.	Строителство	Опазване на качеството на водите на засегнатите реки.
5	В участъците от пътя в близост до населени места строителната дейност да се извърши само през дневния период (7.00 ч. – 19.00 ч.).	Строителство	Осигуряване на здравословна среда на живот на населението в близко разположените жилищни терени на кв."Гледка"
6	Да се създаде организация за контролиране на спазването от тежкотоварния транспорт, обслужващ строителството, на ограничение за скоростта на движение до 30 км/ч при преминаване през населени места.	Строителство	Осигуряване на здравословна среда на живот на населението в близко разположените жилищни терени.
7	Строителните работи на обектите да започват след представяне от инвеститора на договор с лицензирана фирма за извозване и обезвреждане на опасните и неопасни отпадъци, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията. Да се създаде организация за недопускане и контрол смяната на масла да не се извърши на обекта и да няма престой на строителната механизация на обекта извън времето на работа.	Строителство	Предпазване от вредни въздействия на отпадъците върху компонентите на околната среда и населението
8	Водостоците да се оформят като биокоридори като към тях се монтират насочващи мрежи, които да предпазват	Строителство	Опазване на животинския свят

	от попадане на животните на пътното платно. Мостът на р. Арда и виадуктите да бъдат оградени с насочващи мрежи, които да отклоняват животните.		
9	Да се изпълни проекта за ландшафтно оформление на трасето.	Строителство	Създаване на добро визуално възприемане на обекта и вкompанирането му в ландшафта
По време на експлоатация			
1	Да се маркират зоните с опасни пулсации на вятъра. При природни бедствия – земетръс над VI степен по скалата на MSK да се извършват геодезични измервания на моста на р. Арда в опашката на язовир “Студен кладенец”.	Експлоатация	Безопасност на движението на МПС и за избягване на инциденти
2	Да се правят периодични прегледи и да се поддържат съоръженията, предпазващи от сблъсък с автомобилния трафик.	Експлоатация	Опазване на животинския свят

Настоящето решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършените оценки по реда на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. При изменение на това инвестиционно предложение възложителят трябва да уведоми своевременно МОСВ или РИОСВ Хасково във възможния най-ранен етап.

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на възложителя новият възложител съгласно чл. 99, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми МОСВ.

При констатиране неизпълнение на условията в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Зaintересуваните лица могат да обжалват решението пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

Дата: 15.04.2013 г.

МИНИСТЪР:

ЮЛИЯН ПОПОВ

София 1000, бул. "Мария Луиза" 22
тел.: 940 6000, факс: 986 48 48